

Maatschappelijke impact van de gezondheidsfondsen

Waarom doen de
gezondheidsfondsen er toe?

24 januari 2012

Agenda

- 7 feiten over gezondheidsfondsen...
- Het onderzoek
- SGF in cijfers
- De impact van de SGF
- Conclusie

7 feiten over de gezondheidsfondsen

1. Inkomsten (19) gezondheidsfondsen €306 mln.
2. Uitgaven aan doelstelling? €253 mln. (82%)
3. Rendement €1 aan werving €5
4. Uitgaven aan WO €134 mln. (52%)
5. Bestemming nummer 2? Voorlichting & preventie
6. Wat zijn de uitgaven hiervan? €52 mln. (22%)
7. Maatschappelijke kosten 5 fondsen? €60 mld.

Agenda

- 7 feiten over gezondheidsfondsen...
- **Het onderzoek**
- SGF in cijfers
- De impact van de SGF
- Conclusie

SGF heeft PwC gevraagd onderzoek te doen naar de impact van de gezondheidsfondsen

- Gezondheidsfondsen leveren een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van de volksgezondheid.
- De inkomsten in sterke mate afhankelijk van perceptie van donateurs over de maatschappelijke bijdrage en toegevoegde waarde van fondsen
- Voor de gezondheidsfondsen is de situatie urgenter geworden nu regelgeving recent aan verandering onderhevig is:
 - Geefwet
 - Bel-me-niet-register
 - Bel-niet-aan-register (mogelijk)
 - Mogelijke druk op inkomsten uit loterijen

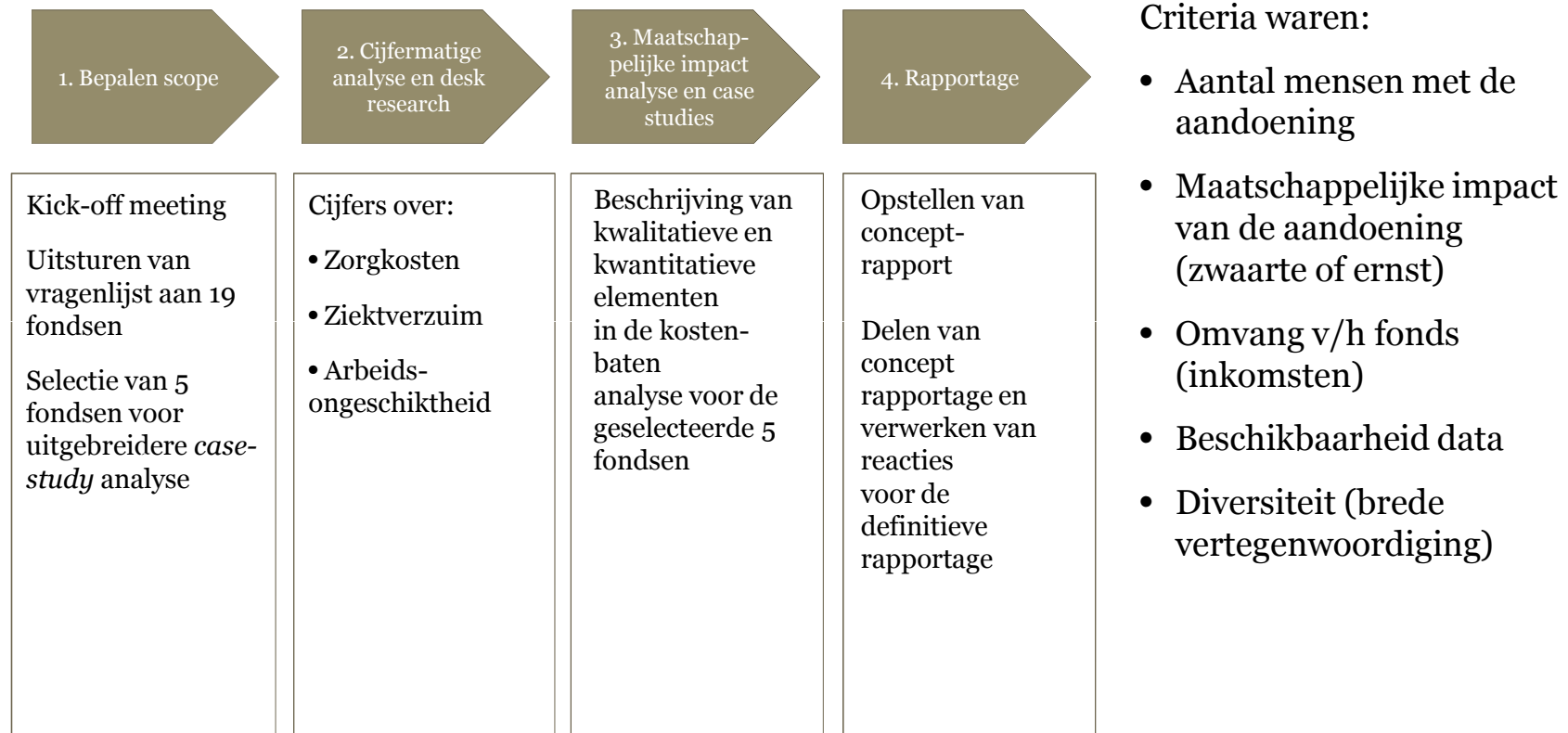
Het onderzoek heeft nadrukkelijk niet gekeken naar de “zachte baten”

- In eerdere onderzoeken en publicaties is al uitgebreider stilgestaan bij de kwalitatieve impact van de fondsen (bv. “Kansen voor gezondheid” van de Stichting Loterijacties Volksgezondheid)
- In dit onderzoek is bewust gekozen voor een
 - kwantitatieve aanpak
 - “Economische benadering”:

Een gezondheidsfonds moet proberen met de activiteiten een bepaald rendement (bijvoorbeeld 10%) te behalen op het geïnvesteerde budget

We hebben ervoor gekozen de fondsen er zoveel mogelijk bij te betrekken

Agenda

- 7 feiten over gezondheidsfondsen...
- Het onderzoek
- **SGF in cijfers**
- De impact van de SGF
- Conclusie

SGF-fondsen vertegenwoordigen qua inkomsten ongeveer 10% van alle CBF-gecertificeerde goede doelen

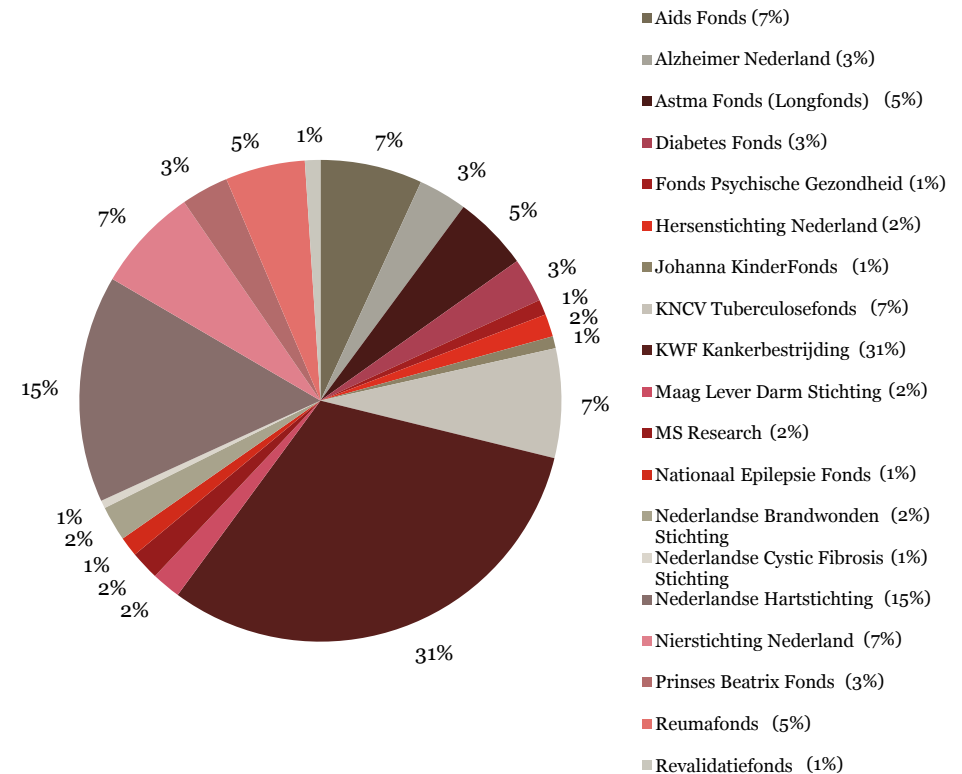

1.093 goede doelen
€3,6 miljard

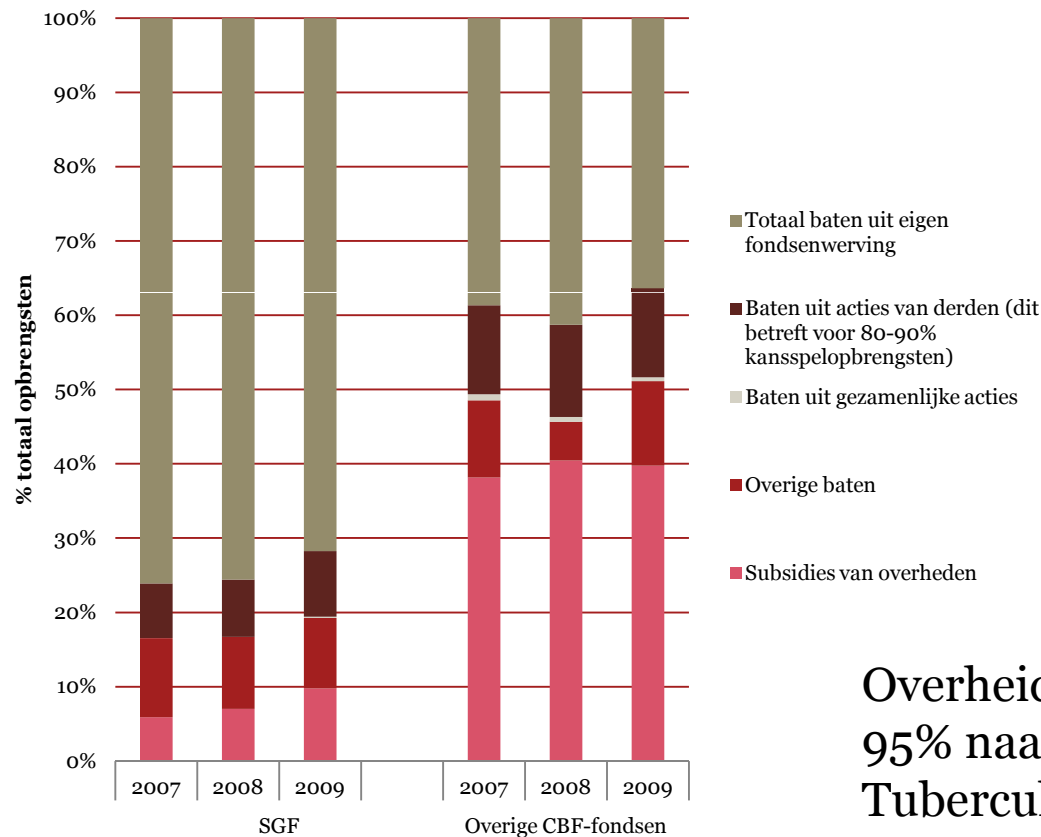
~10%

19 gezondheidsfondsen
€0,3 miljard

SGF-fondsen zijn nauwelijks afhankelijk van overheidssubsidies

Overheidssubsidies SGF gaan voor 95% naar het Aids Fonds en KNCV Tuberculosefonds voor betalingen ten behoeve van noodhulp in het buitenland

SGF-fondsen besteden het grootste aandeel van hun inkomsten aan wetenschappelijk onderzoek

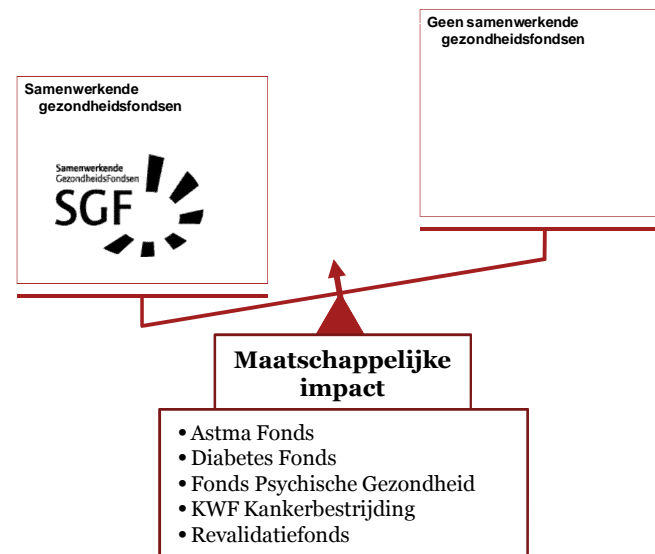
Top-5 doelstellingen van SGF	in %
Wetenschappelijk onderzoek	52%
Voorlichting en preventie	22%
Structurele noodhulp	9%
Voorlichting, educatie, bewustwording	7%
Patiënten- en belangenbehartiging	5%
Overig (bv. individuele hulpverlening)	5%
Totaal	100%

Agenda

- 7 feiten over gezondheidsfondsen...
- Het onderzoek
- SGF in cijfers
- **De impact van de SGF**
- Conclusie

Voor een vijftal gezondheidsfondsen geven wij een indicatie van hun maatschappelijke impact

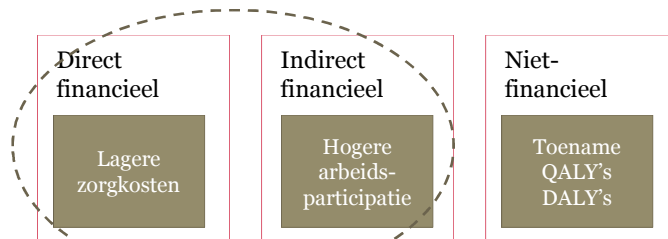
In dit onderzoek wordt het (nul)scenario waarin gezondheidsfondsen wel bestaan vergeleken met een (hypothetisch) alternatief scenario waarin ze niet zouden bestaan

Dit onderzoek heeft maatschappelijke baten gekwantificeerd van afgenomen zorgkosten en toegenomen arbeidsparticipatie

Focus op het verhogen van de kwaliteit van leven en van zorg

Kwantificering

Allereerst hebben we het “probleem” in kaart gebracht

- Namelijk de maatschappelijke kosten van de vijf (chronische) aandoeningen of beperkingen
 - Zorgkosten – met name afkomstig van RIVM
 - Kosten van verminderde arbeidsparticipatie
 - ➔ *Studies hebben uitgewezen dat mensen met een (chronische) aandoening of beperking sneller arbeidsongeschikt zijn, vaker ziek zijn, en/of vaker werkloos zijn dan de gemiddelde Nederlander*
 - ➔ *De kosten voor verminderde arbeidsparticipatie hangen in belangrijke mate af van het aantal mensen met een bepaalde (chronische) aandoening of beperking in de (potentiële) beroepsbevolking*

Wat blijkt is dat de totale maatschappelijke kosten een veelvoud zijn van alleen de zorgkosten

In € mln.

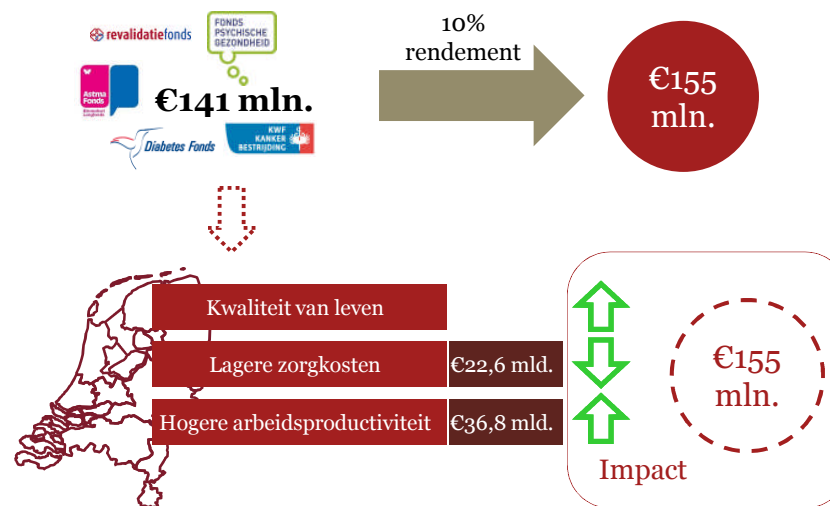
Fonds	Zorgkosten	Kosten verminderde arbeids-participatie*	Totaal
Diabetes Fonds	1.037	4.403	5.440
KWF Kankerbestrijding	3.423	1.135	4.558
Astma Fonds	957	9.032	9.988
Fonds Psychische Gezondheid (FPG)	15.895	9.322	25.217
Revalidatiefonds	1.331	12.950	14.281
Totaal	22.642	36.842	59.484

En wat is nu de impact van de gezondheidsfondsen?

- Exacte relatie tussen de inspanningen van de fondsen en de verlaging van de maatschappelijke kosten zijn lastig te bepalen
- NHS heeft ook onderzoek gedaan naar haar impact Hartstichting
- Hieruit bleek een jaarlijkse besparing van ruim €500 mln. per jaar
- Belangrijk hiervoor was de afname in bv. het aantal acute hartinfarcten
- Bovendien was ruim 95% van de besparing een gevolg van gekwantificeerde DALY's
- Bepaalde fondsen voelden zich niet comfortabel met aannames die moeilijk kunnen worden onderbouwd

Daarom hebben we de redenatie “omgedraaid”

- Voor het behalen van een rendement van 10% op het budget dienen de fondsen minimaal €155 miljoen aan baten te genereren

De gezondheidsfondsen hebben grote impact op de maatschappij

- We zijn in de berekeningen conservatief geweest
- Gekwantificeerde toename van de kwaliteit van leven (via QALY's en DALY's is niet meegenomen)

	Geïsoleerde benodigde impact	Voorbeeld gezamenlijk benodigde impact
% daling zorgkosten	0,7%	0,2%
Daling prevalentie	17.700	2.300
% toename arbeidsparticipatie	0,4%	0,1

Succesvol afremmen van diabetes 1 bij kinderen

Vijfjaarsoverleving sinds oprichting van KWF verbeterd van 25% tot bijna 60%

De ontdekking (jaren '70) en wereldwijde implementatie van de inhalator

Het FPG is al 15 jaar trekker van de Landelijke Dag Psychische Gezondheid.

Vierhandengebarenlexicon (voor doofblinden) & Dikke Van Dale Gebarentaal (voor doven)

Astma Fonds

Ongeveer 1 miljoen mensen in Nederland hebben een chronische longziekte

Een voorbeeld: Astma (1/3)

- Het Astma Fonds zet zich in voor mensen met verschillende chronische longziekten, zoals astma, COPD (Chronic Obstructive Pulmonary Disease) en een categorie van zeldzame aandoeningen
- Bij ongeveer **520.000** mensen in Nederland is de diagnose astma gesteld
- Ongeveer **115.000** kinderen hebben astma. Astma is hiermee de grootste chronische ziekte onder kinderen. Ongeveer 300.000 kinderen hebben last van astmatische klachten, zoals piepen op de borst en kortademigheid
- Bij ongeveer **320.000** mensen in Nederland is COPD vastgesteld. Het werkelijke aantal ligt naar schatting op 600.000

Een voorbeeld: Astma (2/3)

- Arbeidsparticipatie voor mensen met COPD van 15-65 jaar 52% (algemene bevolking 66%)
- Percentage (geheel of gedeeltelijk) arbeidsongeschikt voor mensen met COPD van 15 tot en met 65 jaar is 30% (algemene bevolking 9%)
- Gemiddeld verzuim astmapatiënten 20,7 dagen per jaar (tegenover 11 dagen door de algemene bevolking)

Indirecte kosten longziekten (€M)	Arbeids-participatie	Arbeids-ongeschiktheid	Verzuim	Totaal*
Kosten van uitkeringen	973	3.663		4.636
Verlies aan consumptie	417	1.221		1.638
Verlies aan belastingen	508	1.784		2.291
Verlies aan productiviteit			466	466
Totaal*	1.898	6.667*	466	9.032*
Aantal 15-65 jaar oud	714.988 (76% van het totaal aantal Nederlandse longpatiënten)			

Een voorbeeld: Astma (3/3)

Het is aannemelijk dat het Astma Fonds 10% rendement behaalt op haar budget en daarmee grote impact heeft op de maatschappij

Impact van het Astma Fonds	Geïsoleerde benodigde impact	Voorbeeld gezamenlijk benodigde impact
Reductie van de prevalentie	0,2%	0,04%
Reductie van directe zorgkosten van longpatiënten	1,8%	0,5%
Verlaging van het aantal uitkeringen als gevolg van arbeidsongeschiktheid of werkloosheid door een longaandoening	840	100
Verkleining van het verschil in verzuimdagen per jaar tussen longpatiënten en de "gemiddelde Nederlander"	0,4	0,1

	I / II / III	Prevalentie ↓	Zorgkosten ↓	Arbeidsparticipatie ↑	Kwaliteit van leven ↑
Ontwikkeling inhalator	I		✓	✓	✓
Ontwikkeling longfunctiemeting	I	✓		✓	
Rookvrije plekken	II	✓	✓	✓	✓
COPD Risicotest	II		✓	✓	✓
Inzet en uitwisseling van patiëntervaringen	III		✓		✓

I Wetenschappelijk onderzoek
 II Voorlichting & preventie
 III Patiëntenondersteuning & belangenbehartiging

Agenda

- 7 feiten over gezondheidsfondsen...
- Het onderzoek
- SGF in cijfers
- De impact van de SGF
- **Conclusie**

Conclusie

Gezondheidsfondsen leveren de maatschappij geld op. Uit het onderzoek blijkt dat door de activiteiten van de gezondheidsfondsen de zorgkosten worden gereduceerd, het aantal uitkeringen door arbeidsongeschiktheid verlaagd en het aantal verzuimdagen verminderd.

De fondsen realiseren dit met beperkte inzet van middelen; zonder geld van de overheid.

Vragen?